

Vereniging voor katholiek
en christelijk onderwijs

Position paper Verus t.b.v. rondetafelgesprek 'Meer ruimte voor nieuwe scholen'

Waar stond Verus

Verus is in de afgelopen jaren steeds zeer kritisch, ja zelfs negatief, geweest op de voorstellen die onder de noemer 'Meer ruimte voor nieuwe scholen' naar de Kamer zijn gestuurd.

Dat begon met de brief van staatssecretaris Dekker van 2 juli 2015. Die was in onze optiek zeer negatief van toon. Termen als 'gebaseerd op een verzuilde samenleving', 'immuun voor het proces van ontzuiling', 'weer echte keuzes voor goed en eigentijds onderwijs' waren voor ons tendentieus en deden geen recht aan de realiteit.

Wij waren en zijn van mening dat heel veel scholen meebewegen met de ontwikkelingen in de samenleving en rekening houden met de wensen van ouders.

Toch hadden wij geen principiële bezwaren tegen de voorstellen om te kiezen voor richtingvrije planning. Al vroegen we ons wel af waarom je een stelsel wat op veel waardering van ouders kan rekenen (zie o.a. het onderzoek van TNS Nipo in opdracht van Verus en VGS en het onderzoek van ROA en de Universiteit van Maastricht) overhoop wilt halen.

Onze bezwaren waren vooral praktisch van aard en hadden te maken met de gevolgen voor de bestaande scholen. Het ging daarbij om zaken die direct gerelateerd waren aan het begrip 'richting'. Om er een paar te noemen: laatste school van de richting, leerlingenvervoer, eigen kerndoelen etc. We trokken dan ook de conclusie: het betere is de vijand van het goede en vonden de voorstellen overbodig.

Waar staat Verus nu?

Inmiddels ligt er een nieuw wetsvoorstel. Weliswaar met dezelfde naam 'Meer ruimte voor nieuwe scholen', maar met een geheel andere toonzetting en een sterk gewijzigde inhoud. Voor ons dus zaak om opnieuw ons standpunt in te nemen. We hebben gezien dat het begrip 'richting' volop blijft bestaan conform de nu bestaande jurisprudentie. Alleen bij de stichting van nieuwe scholen en nevenvestigingen wordt het begrip 'richting' geschrapt.

Daarmee is een groot deel van onze bezwaren van tafel gehaald. Nog steeds vragen wij ons af hoe groot de maatschappelijke behoefte nu daadwerkelijk is om het huidige stelsel te veranderen.

Maar we zien ook dat de politieke behoefte er in ieder geval wel is, kijkend naar het regeerakkoord.

Het schrappen van het begrip 'richting' creëert mogelijkheden om tot nieuwe initiatieven te komen, zowel gebaseerd op levensbeschouwelijke- als op pedagogisch-didactische uitgangspunten.

Dat is tegelijkertijd ook een risico. Wat voor scholen krijg je straks? Wie zullen er vooral gebruik gaan maken van die ruimere mogelijkheden? Wat betekent dit voor onderwerpen als segregatie en kansengelijkheid? Wat is de kwaliteit van die scholen? Wat zijn de gevolgen op het gebied van de huisvesting en de bedrijfsvoering voor bestaande scholen?

Wij denken dat de toets van de inspectie vooraf toch vooral een papieren exercitie zal zijn. Hoe begrijpelijk ook om geen slechte scholen te willen zien, herbergt dit onderdeel van het wetsvoorstel het risico dat alle nieuwe initiatieven toch in de inspectie-mal moeten passen. Hoe kansrijk zijn nieuwe initiatieven echt? Daarnaast vinden we de introductie van de overige elementen van kwaliteit overbodig en het opnieuw creëren van een deugdelijkheidseis.

Toch is onze conclusie dat hier sprake is van een alleszins acceptabel wetsvoorstel waarmee wij kunnen leven.

Woerden, 5 december 2018